

Werken mee aan dit nummer:
Ellen Hendrix, Katrien Franssens, Jef Lingier, Claudia Mellebeek, Peter Meeuwissen, Yasemin Soysal

Coördinatie:
Peter Meeuwissen en Lucrèce Ory

Foto's: RIMO Limburg en ZWIEP

Vormgeving: Kristel Moors

Druk: Drukkerij Aerts

RIMO LIMBURG - Marktplein 9 B21
3550 Heusden-Zolder - tel: 011/22.21.96
fax: 011/22.94.31 - www.rimo.be

BOOM vzw

NEDERLANDS LEREN IN PRAKTIJK

PRAKTIJKGERICHTE CURSUS VERRUIMT LEEFWERELD ALLOCHTONE VROUWEN

BERINGEN - In de sociale woonwijk Steenveld hebben het Buurtwerk, Basiseducatie, de lokale integratiedienst en het Internationaal Comité de handen in elkaar geslagen om laaggeschoolde vrouwen van de eerste generatie Nederlands te leren. De wijk ligt

geïsoleerd en de vrouwen zijn weinig mobiel. Omwille van vervoersproblemen kunnen ze niet aansluiten bij de gewone NT2-groepen in het centrum. De cursisten leren in het wijkcentrum een aantal praktische taalvaardigheden die ze daarna leren toepassen in activiteiten of uitstappen van het buurtwerk en de integratiedienst. Zo nam de groep onlangs deel aan de provinciale vrouwensportdag van het PRIC. Ze maakten er samen met ca. 650 andere vrouwen kennis met yoga, nordic walking en bodystep.

KUNNEN FOTO'S EEN MENS VERANDEREN?

ORIGINEEL PROJECT HOUDT BEWONERS EEN SPIEGEL VOOR

GENK - *Wie dezer dagen door Waterschei rijdt, kan er niet naast kijken: grote foto's met prikkelende boodschappen. De foto's gaan over opvoeding, intercultureel samenleven, Nederlands spreken, onderwijs, e.d. "Op 7 plaatsen in de wijk hebben we zulke foto's opgehangen in metalen frames van twee meter op drie.", vertelt buurtwerkster Ellen Hendrix. Samen met de coördinator van de jongerenwerking, Peter Vander Perre en wijkmanager Luc Dirx is zij de spil achter dit project. Ook de directies van lagere scholen en andere diensten zijn betrokken bij het project.*

hen aan over de foto's. Dat versterkt de herkenbaarheid en maakt dat mensen er meer over praten. En dat willen we juist." aldus buurtwerkster Ellen. "We willen met die foto's een debat op gang brengen over concrete gedragingen en achterliggende waarden en normen." De initiatiefnemers van het project gaan zelf actief op zoek naar reacties. Aan de schoolpoorten en

Wij voeden 2-talig op! En jullie?

in diverse groepen voeren ze gesprekken over de foto's.

Dat de foto's aanspreken leidt geen twijfel. Verschillende organisaties en scholen gingen er al mee aan de slag. Naar aanleiding van het doek 'zoek de vuilbak' liet een basisschool leerlingen als 'afvalpolitie' patrouilleren op de speelplaats. Diezelfde school organiseerde een vormingsnamiddag waar ouders tips meekregen voor de ondersteuning van hun kinderen bij het maken van het huiswerk. In een moedergroep die rond de foto's werkte, kwam een boeiend gesprek op gang over tweetalig opvoeden. Open School besprak de foto's ook al uitgebreid in de taallesgroep in Waterschei.

Meer weten? www.gezien.net

wij verstaan elkaar

Thema's

De meeste mensen wonen graag in Waterschei. Velen zijn hier opgegroeid en vinden het een mooie wijk. Maar de werkloosheid is groot, er zijn veel mensen met een laag diploma, heel wat kleuters spreken geen Nederlands wanneer ze de eerste kleuterklas binnenstappen, er zijn weinig contacten tussen bewoners van verschillende culturen,... De thema's van de foto's zijn dus niet toevallig gekozen.

Reacties uitlokken

Een bijzondere rol is weggelegd voor Fotoatelier Zwiep, dat deel uitmaakt van de jongerenwerking. De jongeren van Zwiep denken na hoe ze een bepaalde boodschap in een foto kunnen vertalen en maken dan de foto's. De initiatiefnemers vragen figuranten uit de buurt om situaties in scène te zetten. "De bewoners herkennen die figuranten en spreken

LOKAAL SOCIAAL BELEID IN DE PRAKTIJK

"COMMUNICATIE MET LOKALE BESTUREN WORDT ONZE CORE-BUSINESS"

VOORZITTER JAN RUYTERS VAN RIMO LIMBURG

HEUSDEN-ZOLDER - *Naar aanleiding van de installatie van de nieuwe gemeentebesturen vroegen wij aan Jan Ruyters wat hij als voorzitter van Rimo Limburg verwacht van de nieuwe lokale besturen en hoe het opbouwwerk hier moet op inspelen.*

Jan Ruyters: "Participatie alleen is niet voldoende om te komen tot duurzame oplossingen."

"Ik voel sinds enkele jaren een nieuwe wind waaien in de gemeentehuizen. De besturen voelen zich veel meer verantwoordelijk voor de samenlevingsproblemen in hun stad of gemeente dan vroeger. Met het nieuw gemeentedecreet - dat dit jaar in

voege treedt - zal de burger nog meer betrokken worden bij het beleid. Ook het decreet op het lokaal sociaal beleid voorziet in een grotere betrokkenheid. Dit betekent voor het opbouwwerk dat we nog veel meer dan vroeger aandacht moeten hebben voor een goede communicatie met de lokale beleidsverantwoordelijken. Ik zou zelfs durven stellen dat dit onze core-business wordt voor de komende jaren."

Lokale besturen als partners

"We moeten de lokale besturen zien als partners die verantwoordelijk zijn voor het welzijn en de sociale cohesie in hun gemeente. Het is onze taak om zwakke groepen vaardigheden bij te brengen om te overleggen met ambtenaren en bestuurders. We mogen zeker niet meer in de conflictval trappen. We mogen de overheid ook niet zien als concurrent. Ik heb er ook geen probleem mee dat het beleid coördinerend wil optreden naar het opbouwwerk. Dit toont de bereidheid om daadwerkelijk iets aan de problemen te doen. Die coördinatie mag echter het initiatiefrecht van de bewoners niet ontnemen of versmachten. Het mag niet leiden tot betutteling. In tegendeel, het beleid moet lokale initiatieven stimuleren en verantwoordelijkheidzin aanmoedigen. Een gezond evenwicht en goede afspraken zijn hier de boodschap."

Participatie is niet voldoende

"Participatie is niet voldoende om te komen tot duurzame oplossingen. Participatie zie ik als een voorwaarde. Mensen verantwoordelijkheid laten opnemen is een eerste stap. Communicatie is een volgende stap. Ook de gouverneur spreekt over burgerparticipatie in zijn toespraak ter gelegenheid van de installatie van de nieuwe provincieraad. Ik citeer: 'Een grotere betrokkenheid van de burger moet bijdragen tot een betere lokale democratie. Deze betrokkenheid verhoogt

de graad van aanvaarding van het beleid en zal daarom het beleid verbeteren'. De vervreemding van de politiek kan alleen maar lokaal doorbroken worden. De organisatie van de sociaal zwakkeren, hen een stem geven in het lokaal beleid, dat is onze kernopdracht. Om hierin te slagen is een goede communicatie nodig. Dynamo is hierin een goed voorbeeld. Dynamo slaagt erin de verzuchtingen van de sociaal zwakkeren te vertalen naar de lokale besturen. Deze weg moeten we ook inslaan als het gaat over opbouwwerk in sociale woonwijken."

YOUTH AT RISK GEEFT DELINQUENTE JONGEREN NIEUWE KANSEN

Het programma "Youth At Risk" (YAR) biedt ontspoorde jongeren een unieke kans om hun leven terug op de rails te krijgen. YAR bouwt met vrijwilligers een steunende gemeenschap rond de jongeren, motiveert hen en bespeelt hun verantwoordelijkheidsgevoel. Het programma loopt nu voor het eerst in Vlaanderen. 25 jongeren uit Antwerpen en Midden-Limburg nemen eraan deel.

RIMO Limburg onderschrijft de grondidee van YAR. **Meer info op www.yarvlaanderen.be.**

PARTICIPATIE VAN KANSENGROEPEN IN LSB-PLANNING

“EEN WIN-WIN-SITUATIE”

HASSELT - Het decreet op het lokaal sociaal beleid vraagt aan de lokale besturen om bewoners te laten participeren aan de opmaak van het lokaal sociaal beleidsplan en om daarbij extra aandacht te schenken aan participatie van kansengroepen. De stad Hasselt heeft aan De Brug, een vereniging waar armen het woord nemen, gevraagd om mee te werken aan het LSB-plan.

De stuurgroep LSB heeft een zestal beleidsdomeinen afgebakend waarrond themagroepen worden opgezet. Elke themagroep is samengesteld uit sleutelfiguren met expertise rond een specifiek thema en werkzaam in het Hasseltse welzijnsveld. Ook kansengroepen, waaronder De Brug, worden betrokken. RIMO-medewerkster Katrien Franssens ondersteunt de vereniging in haar opdracht.

“De Brug heeft zelf enkele bijeenkomsten georganiseerd rond de thema’s van het lokaal sociaal beleid. Zo kan ze haar rol als vertegenwoordiger van kansengroepen beter opnemen. Op die bijeenkomsten hebben we, naast mensen van De Brug zelf, verschillende doelgroeporganisaties uitgenodigd.

Aan tafel zaten bijvoorbeeld vertegenwoordigers van het woonwagenterrein, vzw Perspectief, Sint-Vincentius, ATD, vzw Dialoog, mensen uit het Volkstehuis,... De standpunten en de prioriteiten die uit deze bijeenkomsten naar voren zijn gekomen, worden door De Brug in de themagroepen ingebracht. Op die manier doet De Brug een inbreng die breed gedragen wordt door verschillende kansengroepen.”

De themagroepen hebben een globaal doel, namelijk een nieuw sociaal beleidsplan voor de volgende vijf jaar voorbereiden. Elke themagroep doorloopt vier fasen. Eerst maakt men een inventaris van het bestaande aanbod in Hasselt. Vervolgens bespreekt men waar men naartoe wil. Men bepaalt de prioriteiten en vertaalt die in concrete doelen, acties en een stappenplan. De verenigingen, organisaties en diensten die deelnemen aan deze themagroepen hebben dus een adviserende rol m.b.t. het LSB. Natuurlijk hebben de lokale besturen nog altijd het laatste woord, maar die zullen de inbreng van zowel het werkveld als de kansengroepen allicht niet zomaar negeren.

Katrien Franssens: “De mensen van De Brug zijn enthousiast over hun deelname aan deze themagroepen. Op die manier laten zij zien waar ze als vereniging voor staan, laten zij hun stem horen en kunnen zij mee hun stem laten horen over het

lokaal sociaal beleid. Daarnaast leren ze de andere actoren kennen die rond deze thema’s actief zijn in Hasselt en bouwen zij hun netwerk verder uit, wat ook ten goede komt aan de werking van de vereniging. Een win-win situatie dus, zowel voor het lokaal bestuur als voor De Brug!”

Katrien Franssens – opbouwwerkster RIMO Limburg – ondersteunt de Brug in haar opdracht.

Vertegenwoordigers van verschillende verenigingen zitten samen aan tafel.

TOON HERMANS, SCHEPEN VAN SOCIALE ZAKEN

“VOOR HET ORGANISEREN VAN DIT SOORT DEMOCRATIE IS EEN TUSSENSCHAKEL NODIG”

Hasselt maakt werk van de participatie van kansengroepen bij de opmaak van het lokaal sociaal beleidsplan. Tegen eind volgend jaar moet dat plan klaar zijn. RIMO sprak daarover met Toon Hermans, schepen van sociale zaken. We vroegen hem of de betrokkenheid eindigt als het plan eenmaal klaar is.

Toon Hermans: “Natuurlijk niet. Het is juist één van de uitdagingen om de inspraak die de kansengroepen nu hebben ook op te volgen in de uitvoeringsfase. Wij hebben eerst stilgestaan bij de methodiek: hoe betrekken we die mensen het best bij

het beleid? Om specifieke doelgroepen te betrekken, hebben we besloten om dit extern te laten begeleiden. Voor De Brug bijv. hebben we beroep gedaan op RIMO. Als het plan klaar is en we gaan naar de uitvoering toe, willen we beroep blijven doen op externen. Overigens, we wachten niet tot het plan helemaal klaar is om al initiatieven te nemen, om al te anticiperen. We hebben bijv. al een woonwinkel opgestart, en we hebben al enkele transitiewoningen. Dat is op vraag van de sector. Voor de uitvoering van het LSB-plan rond bijv. het thema wonen, zullen we voor het betrekken van kansarmen proberen om externe begeleiding in te huren. Voor het kanaliseren van dit soort democratie hebben we een tussenschakel nodig. Bij voorkeur via organisaties die kort bij die doelgroep staan, maar die ook voeling hebben met de politiek en aanvoelen

wat haalbaar is.

We hebben al jaren een aantal overlegstructuren zoals het zorgcircuit en de werkgroep kansarmoede, waar ambtenaren en professionals overleg plegen. Misschien moeten we bekijken of we hier meer gemeenschappelijkheid kunnen verkrijgen, dat niet ieder op zijn eigen terreintje bezig blijft.

In deze overlegcircuits zitten ambtenaren en professionelen, maar de doelgroepen hebben er geen rechtstreekse stem. De belangen van professionals lopen niet altijd gelijk met die van de doelgroepen. Wordt er ook gedacht aan structurele participatiekanalen voor doelgroepen? We vernemen dat het OCMW een cliëntenraad wil oprichten. Heeft het stadsbestuur ook plannen voor dergelijke participatiekanalen?

Zie vervolg >>

Vervolg >>

TOON HERMANS, SCHEPEN VAN SOCIALE ZAKEN

Hermans: “Op sommige terreinen wordt dat inderdaad noodzakelijk, bijv. in de sociale huisvesting. In de sociale woonwijken moet er een bewonersraad komen. Dat hebben we tot nu toe niet in Hasselt. En het is één van onze doelstellingen om dit toch te creëren. We merken soms wrevelpunten omdat bewoners niet met hun klacht terecht kunnen bij de huisvestingsmaatschappij. Dan moet die huurder al naar het Huurderssyndicaat stappen daarmee. Dat zou soepeler moeten kunnen.

Dus rond bepaalde thema’s zullen we proberen dergelijke participatiekanalen te realiseren. Of er een soort overkoepelend participatieorgaan moet komen, weet ik niet. Ik heb daar op dit moment geen pasklaar antwoord voor, maar ik sta open voor suggesties. De participatie van doelgroepen zou in elk geval een onderdeel

moeten worden van het beleidsplan.

Hoe meer en beter je georganiseerd bent, hoe harder je schreeuwt, hoe meer intellect je hebt, hoe meer je aan je trekken komt bij het beleid. Daarom is het van belang om ook kansarme groepen te organiseren en te versterken. En dat kunnen wij als bestuur niet zelf natuurlijk. Dat moet dan via een externe organisatie en met een bepaalde methodiek.

U bent arts. Kansarme groepen hebben meer gezondheidsproblemen dan de doorsnee bevolking. Ziet u mogelijkheden tot participatie van kansengroepen in de gezondheidszorg?

Je zit daar natuurlijk met bevoegdheden van hogere beleidsechelons. Toch hebben we hier in Hasselt al maatregelen kunnen nemen rond kansarmoede. We hebben bijv. een derdebetalersstelsel geregeld tussen de huisartsen en het OCMW. Voor wat de participatie van patiënten betreft staan we helaas nog nergens.

Je hebt elders in Limburg een aantal buurtgezondheidscentra. Ik denk dat de toekomst van de huisartsgeneeskunde ligt in de gezondheidscentra. De individuele huisarts zal verdwijnen. In die centra zal zeker ruimte zijn voor participatie van patiënten. Misschien moeten we als bestuur een initiatief nemen om dat te stimuleren.

Toon Hermans: “Harde schreeuwers komen beter aan hun trekken bij het beleid. Daarom moeten we kansarme groepen extra ondersteunen”

ONS GEDACHT

“IN HASSELT ZITTEN WE IN EEN LUXE SITUATIE, NEEM DAT VAN ONS AAN”

JOHNNY CYPERS EN FRIEDA CLAESEN

HASSELT - Johnny en Frieda schillen elke vrijdag 30 kilo aardappelen in een lokaal aan ‘t Heilig Paterke in Hasselt. “Iedere zaterdag komt hier 60 man eten,” vertellen ze niet zonder trots. Johnny en Frieda zijn vrijwilliger bij De Brug, een vereniging waar armen het woord nemen. Ze nemen deel aan de overleggroepen die het Lokaal Sociaal Beleid moeten vorm geven. Ze onderbreken het patattenjassen even en serveren ons ongezoeten “hun gedacht.”

“Wij waren in feite beter voorbereid om deel te nemen aan die overleggroepen dan de professionele mensen. Wij hadden de thema’s wonen, zorg, arbeid en onderwijs al op voorhand besproken met de Hasseltse basisgroepen. Dat gaf ons een voorsprong. Hierdoor kwamen wij beter aan ons trekken. Door die gesprekken is er een wisselwerking ontstaan. Zo snapt Basiseducatie bijvoorbeeld nu veel beter

dat je niet moet vragen je in te schrijven voor een computercursus die pas over een jaar doorgaat. Er is nu ook een grotere betrokkenheid van de diensten. Ze vragen ons zelfs of we willen meewerken aan hun projecten. Dat gebeurde vroeger niet. Vroeger zaten we elk op ons eigen te potten. Nu werken we samen. Nu weten we ook veel beter waar we overal terecht kunnen. We kunnen beter doorverwijzen.”

“We krijgen ondersteuning van Katrien van het RIMO. Dankzij haar gaan nu alle deuren voor ons open. Zij is eigenlijk de draaieur van de armoedegroepen. Professionele organisaties hebben nu eenmaal geen vertrouwen in een pure zelforganisatie. Pas op, da’s soms terecht hoor, want vrijwilligers wisselen nogal eens. Professionals hebben pas vertrouwen als er iemand gelijk Katrien bij betrokken is.”

“In Hasselt zitten we in een luxe situatie. Neem dat van ons aan. Iedereen wil hier mee doen. Dat is niet overal het geval. Dat horen we op vergaderingen in Brussel. Als vereniging hebben we nu een veel breder draagvlak waar we kunnen op terugvallen. We kunnen nu terecht bij professionele

hulpverleners. Zij openen deuren die wij niet open krijgen. We winnen er allebei mee. We hebben elkaar nodig. Belangrijk is elkaar respecteren. We hebben geleerd dat we het woord ‘moeten’ niet mogen gebruiken. We weten dat iets veranderen bij welzijnsorganisaties veel tijd vergt. We hebben daar begrip voor.”

Johnny en Frieda volop aan het werk.